

Introducció a l'economia

Codi: 100514

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Isabel Busom Piquer

Correu electrònic: isabel.busom@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent extern a la UAB

Carmen Estévez

Marc Aliana

Prerequisits

No hi ha cap requisit previ.

Objectius

L'assignatura proporciona els instruments bàsics de l'anàlisi econòmica que han de permetre analitzar i entendre la realitat social d'un país. Dins aquest marc, les i els alumnes aprendran a utilitzar els conceptes fonamentals i eines gràfiques que proporciona l'anàlisi econòmica per comprendre els principals fets que caracteritzen l'economia d'un país. Es farà referència també a aquells conceptes que son imprescindibles per seguir les assignatures de segon: Economia del treball i Polítiques sociolaborals.

Els objectius formatius de l'assignatura es poden sintetitzar en els següents punts:

1. Tenir els coneixements teòrics bàsics de microeconomia i macroeconomia
2. Conèixer institucions econòmiques fonamentals
3. Poder fer una anàlisi raonada, autònoma i crítica de la realitat econòmica actual
4. Demostrar l'adquisició dels coneixements a través de l'expressió escrita i oral, tan de manera individual com en grup

El contingut de l'assignatura considerarà explícitament aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Competències

- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.

- Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista global (geogràfic, històric, econòmic, ecològic, sociopolític o cultural).
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Relacionar les necessitats, les exigències i les fluctuacions del mercat de treball, i les dinàmiques i les polítiques de les relacions laborals.
- Treballar de manera autònoma.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
2. Contextualitzar el concepte bàsic d'una economia globalitzada.
3. Conèixer el funcionament d'una economia de mercat.
4. Explicar coneixements econòmics bàsics.
5. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
6. Redactar i formalitzar informes i escrits.
7. Relacionar producció, distribució i consum.
8. Treballar de manera autònoma.

Continguts

Tema 1. L'economia: qüestions bàsiques.

Característiques de l'anàlisi econòmica. Mercat i Estat: les economies mixtes. El fluxe circular de la renda. Conceptes fonamentals: funció de producció, frontera de possibilitats de producció; cost d'oportunitat. El creixement econòmic. L'intercanvi i guanys de l'intercanvi; avantatge absolut i avantatge comparatiu.

Tema 2. Els mercats: oferta i demanda.

Tipus de mercats. Demanda i oferta individuals i col·lectives en mercats competitius. Equilibri del mercat competitiu. Desplaçaments de la demanda i de l'oferta. Canvis d'equilibri. Elasticitat de l'oferta i de la demanda. Conseqüències.

Tema 3. Mercat, eficiència i benestar.

Mercat i benestar: Excedent del consumidor i excedent del productor. Eficiència del mercat competitiu. Polítiques Públiques: efectes de preus mínims, preus màxims, impostos indirectes.

Tema 4. L'oferta: L'empresa i els costos.

Tecnologia i funció de producció; productivitat mitjana i marginal. Cost comptable i cost econòmic. Funció de costos de l'empresa: costos totals, mitjans i marginals; costos variables i costos fixos; costos a curt i a llarg termini. Variacions dels costos.

Tema 5. Els mercats perfectament competitius.

Definició de competència perfecta. Els beneficis. Decisions de producció i contractació: la maximització de beneficis i la corba d'oferta de l'empresa en un mercat competitiu. Variacions dels costos i dels beneficis. Naixement, creixement i tancament de l'empresa.

Tema 6: Mercats no competitius, fallades del mercat i polítiques públiques.

La competència imperfecta: monopoli, oligopoli i cartels. Efectes del monopoli sobre el benestar: la pèrdua d'eficiència. Les polítiques públiques sobre monopolis i oligopolis.

Tema 7. Més fallades del mercat i intervenció pública

Externalitats negatives i externalitats positives. Il·lustracions: Canvi climàtic i Epidèmies. Polítiques públiques: impostos ambientals; permisos d'emissions; subvencions. Béns públics.

Tema 8. Equitat, desigualtat i pobresa. Redistribució de la renda.

La renda personal. Mesura de la desigualtat de distribució de la renda; la corba de Lorenz. Pobresa absoluta i pobresa relativa: definició i mesura. El mercat de treball: demanda, oferta i salaris. Gènere, discriminació, educació. Monopsoni. Mecanismes de Redistribució: impost sobre la renda; impost de successions, despesa pública.

Tema 9. Els agregats econòmics.

El PIB: valor afegit, renda nacional, despesa agregada. Components del PIB. PIB real i PIB nominal. Els índex de preus i la mesura del cost de la vida. L'atur: tipus i mesura. La inflació: definició i mesura. Dèficit i Deute Públic. El diner.

Tema 10. Els cicles econòmics i l'economia a llarg termini.

Cicles econòmics. Creixement a llarg termini. Polítiques de creixement. Demanda agregada i oferta agregada. El curt termini: Política fiscal i política monetària.

Metodologia

Oportunament el professorat comunicarà el cronograma mitjançant el Campus Virtual.

El procés d'aprenentatge es basa en les següents activitats:

Sessions magistrals: en aquestes sessions el professorat exposa a l'alumnat els conceptes i gràfiques instruments analítics fonamentals corresponents a cadascun dels temes de la matèria. Es combinen amb preguntes de discussió. L'assistència a aquestes sessions és essencial per comprendre el conceptes, instruments i la seva aplicació.

Sessions seminaris / pràctiques: aquestes sessions inclouen un conjunt d'activitats que realitzen conjuntament l'alumnat i el professorat entre les que destaquen el plantejament i resolució de problemes pràctics, estudi de casos i debats sobre l'actualitat econòmica a partir de reculls de premsa o documents publicats per organitzacions diverses. Inclou la presentació a classe per part de l'alumnat.

Activitats supervisades: Tutories

Activitats d'avaluació: Es realitzaran un conjunt de 4 o 5 activitats avaluables, de les que dues seran un examen escrit, a la meitat i a la fi del semestre.

Activitats recomanades: El professorat pot recomanar l'assistència a conferències, debats, i seminaris com a complement de l'assignatura.

Activitats autònomes: L'alumne ha de complementar i reforçar les activitats dirigides amb l'estudi individual dels materials proporcionats (manuais, lectures, apunts) i la realització d'exercicis pràctics.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Avaluacions	5	0,2	1, 2, 5, 6, 8

Classes magistrals	22,5	0,9	2, 3, 4, 7
Seminars: Problemes i discussió a l'aula	22,5	0,9	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories	0	0	
Tipus: Autònomes			
Estudi individual del manual i materials de classe, resolució de problemes, consulta de webs	100	4	1, 2, 3, 5, 6, 8

Avaluació

L'avaluació serà continuada al llarg del curs i té l'objectiu formatiu que alumnat i professorat pugui conèixer el grau d'assoliment de les competències per tal d'orientar el procés formatiu. Es basarà en diferents tipus d'activitats dissenyades a tal efecte, i que consistiran en

- a) exercicis de pràctiques: 30% (inclou dues proves avaluables com a mínim)
- b) examen parcial: 35%
- c) examen final semestre: 35%

El professorat indicarà, a l'inici del curs, les dates de les proves i activitats d'avaluació.

Per aprovar l'assignatura es requereix una nota mitjana ponderada igual o superior a 5 i que la nota de cadascuna de les proves escrites sigui igual o superior a 3.5.

Reavaluació: A l'examen de recuperació només es podran presentar els alumnes que hagin obtingut una nota ponderada de les proves d'avaluació contínua igual o superior a 3 i inferior a 5 (sobre 10). L'examen de recuperació es farà en la data que fixi la Facultat. En cas de superar l'examen de recuperació, l'estudiant serà qualificat amb un 5 com a nota final de l'assignatura, i en cas contrari mantindrà la nota ponderada resultat de l'avaluació contínua (superior o igual a 3 i inferior a 5).

Els no-presentats: Els estudiants que iniciïn el procés d'avaluació continuada tindran una nota final d'aprobat o suspès de l'assignatura, en cap cas de no presentat. L'excepció és que només s'hagi presentat a un dels exercicis escrits, en aquest cas, la nota és 'no evaluable'.

Conductes fraudulent: Un alumne que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'assignatura i perdrà el dret a la re-avaluació. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi indicis de plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspendrà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis i resolució de casos pràctics	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Prova escrita final del curs	35%	0	0	2, 3, 5, 6, 8
Proves escrites a realitzar en les dates especificades	35%	0	0	2, 3, 5, 6, 8

Bibliografia

Bibliografia Obligatòria

Paul Krugman / Robin Wells (2022), FUNDAMENTOS DE ECONOMIA , 4ª ed. correspondiente a la 5ª ed. Original, Editorial Reverté, ISBN: 978-84-291-2809-3

versió electrònica gratuïta (accés UAB): <https://elibro.net/es/lc/uab/titulos/105547>

Bibliografia Recomanada

Acemoglu, Daron; David Laibson i John A. List, "Economia", Antoni Bosch ed., 2017.

Mankiw, Gregory N.: Principios de economía, 6ª ed. o més recents, Ediciones Paraninfo, 2012.

Francisco Mochón: Economía. Teoría y política. McGraw-Hill España. Versió electrònica (accés UAB): <https://elibro.net/es/ereader/uab/50180>

Projecte CORE, La Economía, e-libro abierto (gratuit, en castellà): <https://www.core-econ.org/project/la-economia/>

Enllaços a d'altres recursos:

1) Premis Nobel d'Economia: 2009: Elinor Ostrom: https://es.wikipedia.org/wiki/Elinor_Ostrom / 2019: Esther Duflo: https://en.wikipedia.org/wiki/Esther_Duflo /

Altres dones científiques premis Nobel: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_female_Nobel_laureates; i, en general: <https://www.nobelprize.org/prizes/lists/all-prizes-in-economic-sciences/>

2) Fonts de dades:

INE: <https://www.ine.es>; OCDE: www.oecd.org.

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.